

โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในเขตป่าไม้ชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งกำเนิดความสมดุลของธรรมชาติ เป็นแหล่งองค์ความรู้ เป็นแหล่งทรัพยากรที่หล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนและเป็นแหล่งนันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในพื้นที่สวนรุกขชาติและชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่าไม้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งปัญหาความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร และปัญหาเศรษฐกิจและสังคม

ในการแก้ไขปัญหาต่างๆดังกล่าวจำเป็นต้องเริ่มต้นจากการสร้างความเข้าใจให้ถึงความสำคัญของคนในชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่างคนกับแหล่งที่อยู่อาศัยหรือที่เรียกว่า “ระบบนิเวศ” ในฐานะผู้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรและมีบทบาทสำคัญต่อการอนุรักษ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิต ทั้งพืช สัตว์ แมลง จุลินทรีย์ และมนุษย์

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยส่วนพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิเวศป่าไม้ให้กับคนในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ สร้างอาชีพ สร้างงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อลดการบุกรุกทำลายระบบนิเวศให้เกิดความเสื่อมโทรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในเขตป่าไม้ชุมชน โดยมอบหมายให้สวนรุกขชาติน้ำตกสำโรงเกียรติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินโครงการ จำนวน 1 รุ่น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้เยาวชนและประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจความสำคัญของระบบนิเวศ
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศต่างๆ
- 2.3 เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของระบบนิเวศในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน และป่าไม้ในเมือง
- 2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนหรือประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่บริเวณรอบสวนรุกขชาติน้ำตกสำโรงเกียรติ จำนวน 30 คน

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 วิธีการ

การบรรยาย การซักถาม และเสนอข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ การดูงานระบบนิเวศป่าในสวนรุกขชาติและระบบนิเวศในชุมชน การปฏิบัติการสำรวจ ศึกษา จำแนกสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่สวนรุกขชาติและบริเวณโดยรอบ

4.2 เนื้อหาวิชา.../

4.2 เนื้อหาวิชา

รวมจำนวน 20 ชั่วโมง

ภาคบรรยาย จำนวน 10 ชั่วโมง

- บทบาทและหน้าที่ของสวนรุกขชาติในฐานะ “ป่าในเมือง” ที่มีต่อชุมชน 1 ชั่วโมง
- ความรู้เบื้องต้นทางนิเวศวิทยาและนิเวศป่าในเมือง 1 ชั่วโมง
- เศรษฐกิจพอเพียง/โครงการพระราชดำริ 1 ชั่วโมง
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1 ชั่วโมง
- การสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศในท้องถิ่น 1 ชั่วโมง
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ 1 ชั่วโมง 30 นาที
- เยาวชนและชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1 ชั่วโมง
- การเก็บตัวอย่างพืชและการขยายพันธุ์พืช การเพาะชำกล้าไม้ 1 ชั่วโมง 30 นาที
- การป้องกันไฟป่า 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 10 ชั่วโมง

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2 ชั่วโมง
- การสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศ 2 ชั่วโมง
- เยาวชนและชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2 ชั่วโมง
- การเก็บตัวอย่างพืชและการขยายพันธุ์พืช การเพาะชำกล้าไม้ 2 ชั่วโมง
- การป้องกันไฟป่า 2 ชั่วโมง

4.3 วิทยากร

4.3.1 เจ้าหน้าที่สังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

4.3.2 วิทยากรที่เป็นบุคลากรภาครัฐ องค์กรภาคประชาสังคม และเครือข่ายต่างๆ

5.ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ถึงวันที่ 16 ธันวาคม 2560 รวม 3 วัน

6. สถานที่ดำเนินการ

สวนรุกขชาติน้ำตกสำโรงเกียรติ ตำบลบักตอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

7. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตที่ 2 องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า กิจกรรมงานพฤกษศาสตร์ป่าไม้ งบดำเนินงาน(ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) เป็นเงิน 74,950.00 บาท (เจ็ดหมื่นสี่พันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

8.ความสอดคล้อง.../

8. ความสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ขององค์กร

8.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนานุเคราะห์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2559-2563) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทุกระดับ

8.2 ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

9. ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ผลผลิต ผู้เข้าร่วมการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องนิเวศป่าไม้ ทั้งในสวนรุกขชาติ ในชุมชน(ป่าในเมือง) สามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุข เป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชน(ป่าในเมือง) เพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์ ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถนำความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชน และป่าในเมืองไปถ่ายทอดและเปลี่ยนความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวและชุมชนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างมีความสุขเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชนไปถ่ายทอดและเปลี่ยนความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวและชุมชนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างมีความสุขเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

10. การประเมินผลโครงการ

10.1 ใช้แบบประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม

10.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

10.3 การรับฟังความคิดเห็น

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 ผู้เข้าอบรมเกิดความหวงแหนและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

11.2 ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบนิเวศป่าไม้ นิเวศป่าไม้ในเมือง และความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

11.3 ผู้เข้าอบรมสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

11.4 ผู้เข้าอบรมเกิดความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของสวนรุกขชาติในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นป่าไม้ในเมืองที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย

12. ผู้รับผิดชอบโครงการ

12.1 ส่วนพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โทร. 0 2561 0777 ต่อ 2452

12.2 สวนรุกขชาติน้ำตกสำโรงเกียรติ ตำบลบักดอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในเวศป่าไม้ในชุมชน

ดำเนินการโดย สวนรุกขชาติน้ำตกสำโรงเกียรติ

๑. เด็กหญิง จุติมา บัณฑา
๒. เด็กหญิงวิศัลย์ศยา อาสนาม
๓. เด็กหญิงจิราวรรณ บุญทอง
๔. เด็กหญิงอาทิตย์ญา สีหาเนตร
๕. เด็กหญิงจันทิมา วรรณทอง
๖. เด็กหญิงสุมินตรา บุญเพ็เรือง
๗. เด็กหญิงธัญชนก กาสันต์
๘. เด็กหญิงประกายรุ่ง เชื้อหอม
๙. เด็กหญิงภัทรารัตน์ บัดเกษม
๑๐. เด็กหญิงศศิธร ทองแท้
๑๑. เด็กชายอัฒิชาติ งอนสวัน
๑๒. เด็กชายทิวัดต์ แก้วลอย
๑๓. เด็กหญิงบัณฑิตา ยอดนอก
๑๔. เด็กหญิงอุษรา แก้วมนตรี
๑๕. เด็กหญิงวารกานต์ เกษศิริโยธิน
๑๖. เด็กหญิงศานันท์นิ อินโบราณ
๑๗. เด็กหญิงปิยะภา แก้วตาปี
๑๘. เด็กหญิงศศิวรรณ ฝอยทอง
๑๙. เด็กหญิงจิราภรณ์ มะปราง
๒๐. เด็กหญิงพิรุณรัชต์ สิ้นศิริ
๒๑. เด็กหญิงพรกนก สิ้นศิริ
๒๒. เด็กหญิงพิชญาดา ปลัมใจ
๒๓. เด็กชายชินาธิป พนานุสรณ์
๒๔. เด็กหญิงธันชชา ประจักษ์จิตร
๒๕. เด็กหญิงกานติมา บุญทรัพย์
๒๖. เด็กชายอภิรักษ์ ศรีวัลย์
๒๗. เด็กชายพงศธรณ์ พันธเสน
๒๘. เด็กชายเกียรติศักดิ์ ทองละมุล
๒๙. เด็กชายวิฑธธร ตุงชัย

๓๐.เด็กชายวุฒินันต์ ถัยโสภา

๓๑.เด็กชายพีรเดช ตาทอง

๓๒.เด็กชายณรงค์ศักดิ์ สุภาพ

๓๓.เด็กชายอดิเทพ อนุรักษ์